

Návrat k životu

MVDr. Darina Pospíšilová, PhD., VETSERVIS, s.r.o., Nitra

Počas fylogenetického vývoja sa živočíchy vyvíjali spoločne s rôznymi mikroorganizmami, pričom sa vypestovali vzájomné vzťahy od symbiôzy cez komenzalizmus až po rôzne stupne parazitizmu. Živočíchy si postupne vybudovali obranné mechanizmy, ktoré im v spolupráci so symbiotickými mikroorganizmami umožňovali brániť sa pôsobeniu patogénnych mikroorganizmov.

Telo zdravého zvierat'a obsahuje obrovské množstvo mikroorganizmov, ktoré sú na koži a na všetkých slizniciach: sliznici celého tráviaceho systému, sliznici horných dýchacích ciest, sliznici urogenitálneho systému, na sliznici kanálikov mliečnej žľazy. Osídlenie kože a slizníc mikroorganizmami má veľmi dôležitú úlohu v tvorbe a správnom fungovaní imunitného systému. Najväčšie množstvo mikroorganizmov sa nachádza v hrubom čreve. Mikroorganizmy osídľujúce črevný trakt tvoria s lymfatickým systémom čreva ucelený komplex, ktorý má dôležitú úlohu v ovplyvňovaní celkovej obranyschopnosti organizmu, ale aj významnú funkciu pri spracovaní a využití potravy. Správne zloženie črevnej mikroflóry podporuje trávenie, aktívne sa podieľa na degradácii škodlivých látok v čreve a na tvorbe vitamínov.

Imunitný systém zvierat je zložitý komplex, ktorý tvoria rôzne imunokompetentné bunky a orgány v súčinnosti s hormonálnym a nervovým systémom. Pri správnom fungovaní je to nenahraditeľný ochránca. V poslednom období však stále rastie výskyt porúch imunitného systému:

- imunosupresia (zvýšená vnímavosť na infekcie, nádorové ochorenia...)
- alergické a hypersenzitívne reakcie (rôzne alergie, autoimunitné choroby)

Problémom dnešných vyspelých krajín sa stávajú choroby spôsobené poruchami imunity!

V 20. storočí s objavom antibiotík a rozvojom chemického priemyslu sa postupne stále viac používajú látky, ktorých úlohou je likvidovať patogénne a podmienené patogénne mikroorganizmy. Antibiotiká aj chemoterapeutiká sa používajú aj na prevenciu chorôb a podporu úžitkovosti s cieľom potláčať množenie patogénnych a podmienené patogénnych mikroorganizmov. Pritom sa neberie ohľad na prirodzenú mikroflóru, tkz. laktoflóru, ktorá je oveľa citlivejšia na pôsobenie rôznych antimikrobiálnych látok, nevie sa im prispôbiť tak ako patogénne mikroorganizmy, u ktorých sa rezistencia na tieto látky vyvíja veľmi rýchlo. **V ostatnom období sa stále viac odhaľujú priaznivé účinky a nenahraditeľnosť prirodzenej mikroflóry.**

Probiotiká je označenie pre kultúru živých mikroorganizmov, ktoré sú súčasťou prirodzenej mikroflóry čreva. Zistilo sa, že probiotiká môžu v mnohých prípadoch nahradiť použitie antibiotík, hlavne v prevencii ale aj liečbe črevných infekcií - salmonelózy. Probiotiká môžu byť účinné v prevencii a liečbe aj takých chorôb, ktoré sa nedajú ovplyvniť ani antibiotikami, ani chemoterapeutikami – zápalové ochorenia tráviaceho traktu (Crohnova choroba, ulcerózna kolitída...), alergické choroby (atopická dermatitída, atopická astma, potravinové alergie...). Pôsobia preventívne a podporujú liečbu cukrovky a porúch metabolizmu tukov (arterioskleróza...). V porovnaní s antibiotikami neničia prospešnú črevnú mikroflóru, nevyvolávajú vznik rezistentných patogénnych mikroorganizmov a nemajú žiadne vedľajšie účinky! Mnohé antibiotiká majú imunosupresívny účinok, kým probiotiká pôsobia naopak imunostimulačne. **Probiotiká zvyšujú odolnosť organizmu aj proti tvorbe spontánnych nádorov.**

Na základe týchto poznatkov a na základe už získaných praktických skúseností sme vypracovali nový – **alternatívny postup riešenia častých zdravotných problémov v chovoch zvierat.**

Tento nový prístup **neničí nič živé** ale pomáha zvieratám stáročiami vybudovanou cestou ubrániť sa patogénnym a podmienene patogénnym mikroorganizmom, podporuje fyziologické pochody, nemá žiadne vedľajšie nežiadúce účinky na zdravie zvierat, ľudí ani na životné prostredie.

Program sa veľmi dobre osvedčil:

- v odchove **hydiny** (úžitkové aj rozmnožovacie chovy, malochovy) aj vo výkrme **brojlerov**
- v odchove **teliat a jahniat**, aj u starších vekových kategórií prežúvavcov
- v chovoch **prasiat**
- v chovoch brojlerových **králikov**, aj v malochovoch
- v chove **holubov, bažantov a exotických vtákov**

Zaznamenali sme:

- **podstatné zlepšenie zdravotného stavu zvierat**
- **lepšiu imunologickú odpoveď po vakcináciách**
- **výrazné zníženie používania liekov v chovoch zvierat**
- **ekonomický efekt pre chovateľa**
- **nie menej podstatné je získavanie ekologicky čistých produktov, bez možnosti zanechávania reziduí**

Antibiotiká a chemoterapeutiká sa majú použiť len liečebne v nevyhnutných prípadoch a na základe určenej diagnózy a citlivosti patogénnych baktérií. **Vždy po každom použití antimikrobiálnych látok je nevyhnutná regenerácia organizmu zvierat použitím probiotických prípravkov a prípravkov na regeneráciu pečene a obličiek.**

Publikované v časopise Spravodajca 2006